

خانهٔ عنکبوت

فروپاشی موضع امنیتی اسرائیل

مروزی بر وقایع جنگ ۲۰۰۶ اسرائیل و پیامدهای راهبردی آن

نویسنده:

سید محمود موسوی بجنوردی

سروش

تهران ۱۳۸۹

شمارهٔ ترتیب انتشار: ۱۴۶۰

موسوی بجنوردی، محمود، ۱۳۳۹-

خانه عنکبوت: فروپاشی موضع امنیتی اسرائیل: مروری بر وقایع جنگ ۲۰۰۶
اسرائیل و پیامدهای راهبردی آن / محمود موسوی بجنوردی. - تهران: سروش (انتشارات
صداوسیما) جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۹.
۳۴۰ ص: مصور.

ISBN: 978-964-376-887-4: ۷۵,۰۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

The Spider's House.

پشت جلد به انگلیسی:

کتابنامه: ص ۲۶۲.

۱. حزب الله (لبنان)، ۲. لبنان - تاریخ - جنگ با اسرائیل، ۲۰۰۶ م. ۳. اسرائیل -
سیاست و حکومت، الف. صداوسیما جمهوری اسلامی ایران، انتشارات سروش. ب. عنوان:
فروپاشی موضع امنیتی اسرائیل. ج. عنوان: مروری بر وقایع جنگ ۲۰۰۶ اسرائیل و
پیامدهای راهبردی آن. د. عنوان.

۹۵۶۹۲۰۴۲

۲۹ م ۶۵ DS۷
۱۳۸۹

۲۰۴۹۷۴۰

کتابخانه ملی ایران

سروش

انتشارات سروش و سیل جمهوری اسلامی ایران

تهران، خیابان استاد شهید مطهری، تقاطع خیابان شهید دکتر مفتح، ساختمان سروش

مرکز بخش: ۸-۸۸۲۴۵۰۶۳ و ۵-۶۶۹۵۴۸۷۰

<http://www.soroushpress.ir>

عنوان: خانه عنکبوت

فروپاشی موضع امنیتی اسرائیل

نویسنده: سید محمود موسوی بجنوردی

ویراستار: امیر سعید نقی زاده بهی

صفحه آرا: شیدا فرخ نیا

چاپ اول: ۱۳۸۹

قیمت: ۷۵,۰۰۰ ریال

این کتاب در دو هزار نسخه در چاپخانه انتشارات سروش لیتوگرافی، چاپ و صحافی شد.

همه حقوق محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۷۶-۸۸۷-۴

فهرست

پیشگفتار

۱

۵	قسمت اول: روایت برخی وقایع جنگ
۷	عملیات وعده صادق: داستان اسیر گرفتن از اسرائیل
۱۵	سید حسن هدیه را دریافت کرد
۱۷	وضعیت جبهه اسرائیل در شب و روز عملیات
۱۸	شرایط مرز پیش از آغاز جنگ
۲۱	اسرائیل جنگ را راه می اندازد (قسمت اول)
۲۹	اسرائیل جنگ را راه می اندازد (قسمت دوم)
۳۷	دو رهبر بی خبر
۳۹	دیگر نمی توان هواپیماها را متوقف کرد
۴۰	شب فجر: حمله اسرائیل به موشک های حزب الله
۴۳	شب سرخ: سید دستور داد حیفاهدف قرار گیرد
۵۱	حالتش در روز نخست جنگ: ما بردیم
۵۴	روز چهاردهم جولای
۵۵	حماسه آتش: داستان حمله به ناوچه ساعر
۶۴	مارون الرأس، داستان پیروزی از زبان مقاومت
۶۶	تله فیلم مارون الرأس
۶۸	ورود رایس به بیروت
۷۰	داستان تحول اشغال بنت جبیل...
۷۸	پرتس سرگردان بود
۸۰	جزئیات درگیری های بنت جبیل

- ۸۷ بنت جبیل نقطه عطف نظامی - سیاسی
- ۸۸ عینا الشعب میدان صحنه های پایداری
- ۹۴ جوانان روستای محیب
- ۱۰۰ توهم پیروزی: هلی برد در بعلبک و صور
- ۱۱۰ جنگ پیام ها و تماس های بی سیم
- ۱۱۶ مزدوران جنگ
- ۱۱۸ اتحادیه عرب، کیسه بکس
- ۱۲۲ شیراک از بازی خود سودی نبرد
- ۱۲۵ منابع

- ۱۲۷ قسمت دوم: نتایج راهبردی جنگ لبنان
- ۱۲۹ اسرائیل ابتکار عمل را از دست داد (قسمت اول)
- ۱۳۶ اسرائیل ابتکار عمل را از دست داد (قسمت دوم)
- ۱۴۲ جنبه لبنان ۲۰۰۰-۲۰۰۶: طرح های ارتش ناکام
- ۱۵۲ از استراتژی پاسخ بازدارنده تا مهار
- ۱۵۹ فروپاشی دیدگاه امنیتی اسرائیل
- ۱۶۷ مشکلات اداره جنگ
- ۱۷۳ سگ نگهبان دم تکان می دهد
- ۱۷۵ جنگ بدون دستاورد جدی و اساسی
- ۱۸۰ نظریه امنیت ملی اسرائیل نیازمند نجات (قسمت اول)
- ۱۸۵ نظریه امنیت ملی اسرائیل نیازمند نجات (قسمت دوم)
- ۱۹۱ تحولات راهبردی ناشی از نتایج جنگ لبنان (۱)
- ۱۹۵ حساب بیهوده در مورد بازدارندگی اتمی
- ۱۹۷ تحولات راهبردی ناشی از نتایج جنگ لبنان (۲)

۲۰۱	شکست اینجا بود: بخشی از گزارش کمیته فینو غراد
۲۰۳	شکست در جنگ: پیامدهای کاهش توان اسرائیل
۲۱۱	مراکز پژوهشی غرب: ماجراجوها در صدرند
۲۱۸	جنگ لبنان آزمایشی برای جنگ علیه ایران
۲۲۱	نقش آمریکا در جنگ لبنان
۲۲۹	دشواری‌های واشنگتن در نتیجه خطاهای آشکار
۲۳۶	فرانسه در سرزمین دشمن
۲۴۱	منابع

۲۴۳	قسمت سوم: موضوعات مورد توجه پس از جنگ
۲۴۵	سید حسن نصرالله مرکز توجه دوست و دشمن
۲۴۹	مخفیگاه سید حسن نصرالله در جنگ سی و سه روزه
۲۵۵	آغاز سال تحصیلی در وضعیت فوق العاده
۲۵۸	بازسازی کفرشوبا، ارثیه‌ای متعلق به چند نسل
۲۶۱	کارکرد رسانه‌ها در معرض قضاوت (چند مقاله)
۲۶۸	رسانه‌های اسرائیل در مظان اتهام
۲۷۳	تشویق به جنایات جنگی در رسانه‌های اسرائیل
۲۷۹	مرزهای خونی و فتوای درباری
۲۸۳	منابع

۲۸۵	ضمیمه: عکس‌هایی از جنگ سی و سه روزه
-----	-------------------------------------

۳۲۵	فهرست اعلام
-----	-------------

درباره نویسنده:

جنگ ۳۳ روزه لبنان در آخرین روزهای مأموریت چهار ساله آقای موسوی هجنوردی به عنوان مدیر خیر دفتر صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در بیروت به وقوع پیوست. او با کوله باری از تجربه و کار کارشناسی، این رویداد مهم را پوشش خبری داد. ایشان در رشته علوم سیاسی و در مقطع دکترا در دانشگاه لبنان مشغول تحصیل است. راز سال ۱۳۵۸ کار مطبوعاتی و رسانه ای خود را با پی گیری مسائل خاورمیانه آغاز کرد و در این سال ها، ده ها مقاله از وی در روزنامه ها، مجلات و فصلنامه مطالعات خاورمیانه منتشر شده، همچنین در برنامه های تلویزیونی روز و در حاشیه خبرها در صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران به عنوان تحلیلگر حضور داشته است. او همچنین پشتیبان است، در کتاب حاضر کوشیده است، مطالب در خور خوانندگان از وقایع جنگ ۳۳ روزه و پیامدهای انتراتییک آن گرده آوری، ترجمه و ارائه کند.

پیشگفتار

جنگ سی و سه روزه اسرائیل برضد لبنان پرسش های بسیاری را مطرح کرد که یافتن پاسخ مناسب برای آنها همچنان ذهن کنجکاو بسیاری را تحریک می کند. پرسش هایی از قبیل: چرا اسرائیل بر خلاف معمول، عملیات حزب الله را این بار با جنگ گسترده پاسخ داد؟ چرا حزب الله پس از سال ها، سرانجام از سلاح راهبردی خود، یعنی موشک های میان برد و دور برد، استفاده کرد؟ طی جنگ چه حوادثی روی داد؟ چرا اسرائیل، به عنوان یکی

از قدرت‌های نظامی بزرگ دنیا، با حمایت قاطع دولت امریکا در برابر حزب‌الله کاری از پیش نبرد و شکست خورد؟ چرا اسرائیل نتوانست در جنوب لبنان پیشروی کند؟ جنگ چگونه پایان یافت؟ پیامدهای آن در سطح لبنان و منطقه و حتی در عرصه بین‌الملل چه بود؟ آیا اسرائیل بعد از این جنگ، با اسرائیل قبل از آن یکی است؟ و ده‌ها پرسش دیگری که در این باره وجود دارد و مطرح می‌شود.

در این باره، به نظر می‌رسد که همچنان بخشی از اذهان عمومی، حتی اقشار تحصیل‌کرده، کارشناسان و اساتید دانشگاه، دچار ابهام‌اند. لذا، مجموعه حاضر را با انگیزه توضیح هرچه بیشتر و شفاف‌تر وقایع جنگ سی و سه روزه - به ویژه از آن جهت که از ابتدا در جریان رویدادهای آن بودم - از میان شمار زیادی مقاله که در این باره در لبنان، به نقل از منابع عربی - اسرائیلی و غربی چاپ شده بود، انتخاب و ترجمه نمودم، بنابراین، این مجموعه را به نحوی می‌توان داستان جنگ سی و سه روزه لبنان و تحلیل اثرات و پیامدهای راهبردی آن دانست.

به عنوان مسئول خبر دفتر صدا و سیما در بیروت و خبرنگاری با مأموریت چهارساله در آنجا تا روز جشن پیروزی مردم لبنان (۳۱ شهریور ۱۳۸۵)، و روایت گزارش‌های مربوط به جنگ سی و سه روزه و پیامدهای آن، باید بگویم آخرین باری که سید حسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان، را از نزدیک دیدم، چند ساعت پس از اجرای عملیات وعده صادق بود، یعنی عملیات مقاومت در جنوب لبنان و اسیر گرفتن چند نظامی از اسرائیل. مقاومت، پیش از آن، درباره این عملیات هشدار داده و گفته بود که هدفش آزاد کردن اسرای لبنانی از زندان‌های اسرائیل و بازگرداندن آنها نزد خانواده‌هایشان است. در پی انتشار خبر پیروزی‌های مقاومت در مرز جنوب لبنان، واحد تبلیغات حزب‌الله بلافاصله از خبرنگاران دعوت کرد در کنفرانس خبری

دبیر کل این حزب، در سالن اجتماعات مسجد حسنین (ع) در حومه جنوبی شهر بیروت (ضاحیه)، حضور یابند. همان گونه که انتظار می رفت، ده ها خبرنگار خارجی و داخلی در این کنفرانس شرکت داشتند. پیروزی مقاومت و حزب الله در اسیر گرفتن از اسرائیل مهم و بزرگ بود و به همین دلیل نیز شرایط حساس به نظر می رسید. پیش از اینکه سید وارد سالن کنفرانس شود چند خبرنگار لبنانی و عرب درباره تحولات با هم صحبت می کردند. یکی از آنها خطاب به جمع گفت: درستی این قسم سید را که اسرائیل از خانه عنکبوت سست تر است مشاهده خواهید کرد. اشاره این خبرنگار به این جمله سید حسن نصرالله بود که سال قبل در مراسم سالگرد آزادی جنوب لبنان در شهر بنت جبیل در نزدیک مرز با فلسطین اشغالی گفته بود: «اسرائیل فقط در ذهن های ما قدرتمند است و هر وقت که ما این او هام را از خود دور کنیم و تمام نیروهای خود را به کار بگیریم، در خواهیم یافت این موجودیتی که اسرائیل نام دارد سست تر از خانه عنکبوت است.»

به یاد دارم سید حسن نصرالله با آرامش و اطمینان و متبسم و، در عین حال، با قاطعیت و هوشیاری در جمع خبرنگاران حاضر شد و، پیش از آنکه به پرسش های خبرنگاران با حوصله پاسخ دهد، حدود بیست دقیقه به تشریح هدف مقاومت از اجرای عملیات وعده صادقی پرداخت و تأکید کرد که حزب الله بارها خاطرنشان کرده بود برای آزادی اسرای لبنانی دست به عملیات اسارت سربازان اسرائیلی خواهد زد. او افزود اسرائیل برای پس گرفتن اسرای خود لازم است همه اسرای لبنانی، به ویژه سمیر قطار با بیست و هشت سال سابقه اسارت در زندان های اسرائیل، را آزاد کند و تأکید کرد بدون تحقق این شرط، اگر همه ارتش های دنیا هم بیابند، نمی توانند اسرای اسرائیلی را پس بگیرند. سید حسن نصرالله رژیم اسرائیل را نصیحت کرد که دست به ماجرایی نزنند و به مردم اسرائیل هشدار داد

که رهبران نادان آنها ممکن است تصمیمات ناسنجیده بگیرند و با لبنان وارد جنگی ناخواسته شوند. همچنین او تأکید کرد حزب الله ماجراجو و جنگ طلب نیست، ولی از حقوق مردم لبنان با قاطعیت دفاع می کند. پس از سخنان آقای نصرالله، خبرنگاران ده ها پرسش مطرح کردند که فحوای اغلب آنها ابراز نوعی نگرانی بود نسبت به عواقب این عملیات و میزان توان حزب الله برای ایستادگی و پاسخ گویی در برابر اسرائیل. در این مجموعه کوشش کرده ام از مقالاتی که در نخستین سالگرد جنگ، در روزنامه لبنانی الاخبار چاپ شد و خود گزیده ای از بهترین تحلیل های کارشناسان لبنانی، اسرائیلی و مراکز پژوهشی غربی بود استفاده کنم. امید است این مجموعه بتواند برای همه کسانی که تحولات سیاسی و نظامی منطقه را دنبال می کنند، منبعی مناسب باشد و دورنمای روشن تر و شفاف تری از فرایند این تحولات را در اختیارشان قرار دهد.

مید محمود موسوی بجنوردی

۱۳۸۹